

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

декан економічного факультету

Р.І.Грешко
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ТА УПРАВЛІННЯ
РИЗИКАМИ»

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма **«Облік і оподаткування»**
(назва програми)

Спеціальність **071 «Облік і оподаткування»**
(вказати: код, назва)

Галузь знань **07 «Управління і адміністрування»**
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання **українська**

(вказати: на якій мові читасться дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.05.2022 р. протокол №6 та введені в дію наказом ректора №173 від 7.06.2022 р.)

Розробники: Танасієва Марина Миколаївна, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач: Танасієва Марина Миколаївна, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. викладача, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП

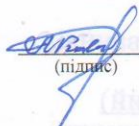

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК
(ім'я, прізвище)

Затверджено на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2025 року

Завідувач кафедри

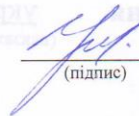

(підпис)

Тетяна КОВАЛЬЧУК
(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради економічного факультету

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК
(ім'я, прізвище)

1. Мета навчальної дисципліни (Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками): оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навиків щодо організації та здійснення внутрішньогосподарського контролю, процесу управління ризиками та їх вплив на ефективність господарської діяльності на підприємствах різних форм власності та господарювання..

2. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Фахові компетентності:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Очікувані програмні результати навчання:

ПР03. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПР19. Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища.

ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	VIII	5	150	33	22	–	–	95	–	Екзамен
Заочна	4	VIII	5	150	8	6	–	–	136	–	Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					с.р.
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та організаційні засади внутрішньогосподарського контролю													
Тема 1. Роль, значення та суть внутрішнього контролю, його форми та види.	11	2	1	–	–	8	13	1	–	–	–	–	12
Тема 2. Основні категорії, система методів і прийомів внутрішньогосподарського контролю.	11	2	1	–	–	8	13	1	–	–	–	–	12
Тема 3. Сучасна концепція та оцінка системи внутрішньогосподарського контролю.	10	2	2	–	–	6	15	1	1	–	–	–	13
Тема 4. Внутрішньогосподарський контроль власного капіталу, грошових коштів та фінансових інвестицій	13	3	2	–	–	8	15	1	1	–	–	–	13
Тема 5. Внутрішньогосподарський контроль довгострокових та поточних активів.	11	3	2	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10
Тема 6. Внутрішньогосподарський контроль дебіторської заборгованості, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів	11	3	2	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10
Тема 7. Внутрішньогосподарський контроль природоохоронної діяльності та концепція сталого розвитку	12	2	2	–	–	8	10	–	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	79	17	12	–	–	50	86	4	2	–	–	–	80
Змістовий модуль 2. Управління ризиками, як складової системи внутрішньогосподарського контролю.													
Тема 8. Ризик як об'єкт управління.	13	3	2	–	–	8	14	2	–	–	–	–	12
Тема 9. Оцінка та ідентифікація ризиків.	12	3	2	–	–	7	13	1	2	–	–	–	10
Тема 10. Методичні засади аналізу	16	4	2	–	–	10	13	1	2	–	–	–	10

ризиків підприємства.												
Тема 11. Підходи та методи управління ризиками.	15	3	2	–	–	10	12	–	–	–	–	12
Тема 12. Оцінка функціонування системи управління ризиками.	15	3	2	–	–	10	12	–	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем 2	71	16	10	–	–	45	64	4	4	–	–	56
Усього годин	150	33	22	–	–	95	150	8	6	–	–	136

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Роль, значення та суть внутрішнього контролю, його форми та види. 1. Сутність категорій контроль і внутрішньогосподарський контроль. 2. Роль і значення внутрішньогосподарського контролю в системі управління. 3. Функції внутрішньогосподарського контролю. 4. Форми внутрішньогосподарського контролю. 5. Види внутрішньогосподарського контролю.
2	Основні категорії, система методів і прийомів внутрішньогосподарського контролю. 1. Понятійний апарат та його призначення. 2. Предмет внутрішньогосподарського контролю, його об'єкт і суб'єкт. 3. Мета внутрішньогосподарського контролю, його завдання, цілі та процедури. 4. Методологія внутрішньогосподарського контролю, її складові елементи. 5. Контрольні процедури, їх структура. 6. Система принципів внутрішньогосподарського контролю.
3	Сучасна концепція та оцінка системи внутрішньогосподарського контролю. 1. Суть сучасної концепції внутрішньогосподарського контролю (COSO). 2. Формування програми внутрішнього контролю. 3. Оцінювання системи внутрішнього контролю на підприємстві. 4. Документування системи внутрішньогосподарського контролю (матриця ризиків та контрольних процедур).
4	Внутрішньогосподарський контроль власного капіталу, грошових коштів та фінансових інвестицій 1. Організація контролю дотримання статуту та ліцензування діяльності підприємства. 2. Організація контролю власного капіталу підприємства. 3. Організаційно-методологічні засади контролю грошових коштів та фінансових інвестицій. 4. Організація контролю коштів у касі та касових операцій, операцій з коштами на рахунках у банку. 5. Організація контролю фінансових інвестицій та їх ефективності.
5	Внутрішньогосподарський контроль довгострокових та поточних активів. 1. Організаційно-методологічні засади контролю матеріальних запасів і поточних біологічних активів. 2. Організація контролю надходження, переміщення і вибуття виробничих запасів. 3. Організація контролю наявності і руху поточних біологічних активів. 4. Організаційно-методологічні засади контролю основних засобів і нематеріальних активів. 5. Організація контролю наявності, стану та використання основних засобів. 6. Організація контролю амортизації основних засобів. 7. Організація контролю наявності, оцінки й руху нематеріальних активів та їх амортизації.
6	Внутрішньогосподарський контроль дебіторської заборгованості, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів 1. Організаційно-методологічні засади контролю дебіторської заборгованості та зобов'язань. 2. Організація контролю дебіторської заборгованості. 3. Організація контролю кредиторської заборгованості (розрахунків з постачальниками та підрядниками, за податками і платежами, за страхуванням, з оплати праці).

	4. Організаційно-методологічні засади контролю доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. 5. Організація контролю реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. 6. Організація контролю витрат. 7. Організація контролю формування фінансових результатів та їх використання.
7	Внутрішньогосподарський контроль природоохоронної діяльності та концепція сталого розвитку 1. Організаційно-методологічні засади контролю природоохоронної діяльності. 2. Зміст та види природоохоронної діяльності. 3. Організація контролю природоохоронних витрат підприємства. 4. Суть концепції сталого розвитку та її вплив на господарську діяльність підприємств.
8	Ризик як об'єкт управління. 1. Сутність ризику як об'єкту управління. 2. Науково-теоретичні передумови управління ризиками. 3. Класифікаційна система ризиків.
9	Оцінка та ідентифікація ризиків. 1. Методи кількісного оцінювання ризиків. 1.1 Показники ризику в абсолютному вираженні. 1.2. Показники ризику у відносному вираженні. 2. Якісні методи оцінювання ризиків.
10	Методичні засади аналізу ризиків підприємства. 1. Види аналізу ризиків. 2. Загальні підходи та алгоритм оцінки ризиків. 3. Огляд основних методів аналізу ризиків.
11	Підходи та методи управління ризиками. 1. Ризик-орієнтоване управління підприємством. 2. Методи реагування на ризик (ухилення від ризику, прийняття ризику, попередження ризику, зниження ризику). 3. Підходи до вибору методів реагування на ризик.
12	Оцінка функціонування системи управління ризиками. 1. Мета і завдання розробки програми управління ризиками. 2. Інформаційне забезпечення розроблення програми управління ризиками. 3. Принципи управління ризиками. 4. Етапи процесу управління ризиками. 5. Оцінювання системи управління ризику на підприємстві. 6. Формування стратегії управління ризиком.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання / завдання)
1	Тема. Сутність та роль внутрішньогосподарського контролю в системі управління підприємством, його види та організаційні основи Завдання: знати економічний зміст та підходи до визначення категорій контроль та внутрішньогосподарський контроль, роль та місце ВГК в інформаційній системі управління, уміти охарактеризовувати форми організації ВГК на підприємствах різних форм власності.
2	Тема. Основні категорії, система методів і прийомів внутрішньогосподарського контролю Завдання: знати предмет, об'єкт, суб'єкт та принципи внутрішньогосподарського контролю, уміти визначати взаємозв'язки між основними категоріями ВГК, контрольні процедури, елементи та методи внутрішньогосподарського контролю.
3	Тема. Концепція та оцінка системи внутрішньогосподарського контролю. Завдання: знати елементи системи внутрішньогосподарського контролю, уміти здійснювати їхню оцінку, формулювати модель внутрішнього контролю COSO.
4	Тема. Внутрішньогосподарський контроль власного капіталу, грошових коштів та фінансових

	інвестицій Завдання: знати засади організації контролю дотримання статуту та ліцензування діяльності підприємства, особливості контролю власного капіталу підприємства, уміти охарактеризовувати організаційно-методологічні засади контролю грошових коштів та фінансових інвестицій.
5	Тема. Внутрішньогосподарський контроль довгострокових та поточних активів Завдання: знати організаційно-методологічні засади контролю матеріальних запасів і поточних біологічних активів, особливості контролю надходження, переміщення і вибуття виробничих запасів, поточних біологічних активів, уміти охарактеризовувати організаційно-методологічні засади контролю основних засобів і нематеріальних активів.
6	Тема. Внутрішньогосподарський контроль дебіторської заборгованості, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів Завдання: знати організаційно-методологічні засади контролю дебіторської заборгованості та зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.
7	Тема. Внутрішньогосподарський контроль природоохоронної діяльності та концепція сталого розвитку Завдання: знати суть, види та роль природоохоронних витрат підприємства, особливості організації контролю природоохоронної діяльності, суть концепції сталого розвитку та її вплив на господарську діяльність підприємств.
8	Тема. Сутність, зміст і види ризику Завдання: знати суть ризику як об'єкту управління, науково-теоретичні передумови управління ризиками уміти класифікувати та ідентифікувати ризики.
9	Тема. Статистичні та якісні методи оцінювання ризиків Завдання: знати методи кількісного оцінювання ризиків, уміти розраховувати показники ризику в абсолютному вираженні та у відносному вираженні, уміти застосовувати якісні методи оцінювання ризиків.
10	Тема. Аналітичні методи оцінки та ідентифікації ризиків. Завдання: знати види аналізу ризиків, загальні підходи та алгоритм оцінки ризиків, уміти застосовувати основні методи аналізу ризиків.
11	Тема. Методичне забезпечення управління ризиками Завдання: знати особливості ризик-орієнтованого управління підприємством, уміти застосовувати методи реагування на ризик (ухилення від ризику, прийняття ризику, попередження ризику, зниження ризику), розумітися у підходах до вибору методів реагування на ризик.
12	Тема. Організація та оцінка системи управління ризиками Завдання: знати мету і завдання розробки програми управління ризиками, інформаційне забезпечення розроблення програми управління ризиками, принципи управління ризиками, уміти формувати етапи процесу управління ризиками, здійснювати оцінку системи управління ризику на підприємстві, формувати стратегії управління ризиком.
	Разом

3.6. Тематика індивідуальних занять

№ з/п	Перелік ІНДЗ
1.	Дослідження самостійності функції контролю.
2.	Взаємозв'язок облікової та контрольної функцій.
3.	Система внутрішнього контролю на підприємстві і принципи його організації.
4.	Сутність, функції і суб'єкти внутрішнього контролю.
5.	Сутність, функції і суб'єкти внутрішнього бухгалтерського контролю.
6.	Необхідність та передумови розробки Положення про внутрішній бухгалтерський контроль.
7.	Реалізація принципів закріплення функцій контролю при розробці посадових інструкцій.
8.	Методологічні і нормативні основи внутрішнього контролю.
9.	Методики внутрішнього контролю і принципи їх моделювання.

10.	Методики внутрішнього бухгалтерського контролю і принципи їх моделювання.
11.	Взаємозв'язок підсистем внутрішнього контролю
12.	Сутність понять «середовище контролю», «контрольні процедури», як складових системи внутрішнього контролю.
13.	Якісний та кількісний аналіз економічного ризику
14.	Методи кількісної оцінки ступеня ризику: статистичний метод; метод аналізу доцільності витрат; метод експертних оцінок.
15.	Методи кількісної оцінки ступеня ризику: аналітичний метод; метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків.
16.	Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.
17.	Методи управління економічними ризиками.
18.	Управління фінансовими ризиками.
19.	Характеристики ситуацій невизначеності та ризику. Процедури прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності.
20.	Характеристики ризиків макросередовища підприємства і засоби їх зниження.
21.	Характеристики ризиків мікросередовища підприємства і засоби їх зниження.
22.	Характеристики ризиків внутрішнього середовища підприємства і засоби їх зниження.
23.	Оцінки ризиків інвестиційних проектів.
24.	Оцінки ризиків інвестиційних проектів.
25.	Сутність управління ризиками в діяльності підприємства

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№ з/п	Назва теми (завдання / питання)	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема. Внутрішньогосподарський контроль в системі управління підприємством. Завдання: 1. Розкрийте трактування поняття внутрішнього контролю вітчизняними та зарубіжними вченими. 2. Охарактеризуйте сучасні концепції внутрішнього контролю. 3. Розкрийте значення внутрішнього контролю в малому бізнесі. 4. Наведіть економічний зміст функцій внутрішнього контролю. 5. Розкрийте історію виникнення та розвиток внутрішнього контролю. 6. Наведіть перспективи розвитку внутрішнього контролю в Україні. 7. Охарактеризуйте систему внутрішнього контролю на підприємстві і принципи його організації. 8. Розкрийте необхідність та передумови розробки Положення про внутрішній бухгалтерський контроль. 9. Опишіть реалізацію принципів закріплення функцій контролю при розробці посадових інструкцій. 10. Охарактеризуйте методологічні і нормативні основи	8	12

	внутрішнього контролю. 11. Розкрийте світовий досвід внутрішнього контролю.		
2	Тема. Основні категорії, система методів і прийомів внутрішньогосподарського контролю. Завдання: 1. Наведіть узагальнення різних поглядів вітчизняних та зарубіжних вчених понять «метод» та «прийом». 2. Охарактеризуйте основні елементи внутрішнього контролю. 3. Розкрийте взаємозв'язок видів внутрішнього контролю із суб'єктами їх здійснення. 4. Дайте оцінку впливу галузевих особливостей на елементи внутрішнього контролю. 5. Розкрийте організацію внутрішнього контролю на підприємствах.	8	12
3	Тема. Концепція та оцінка системи внутрішньогосподарського контролю. Завдання: 1. Розкрийте проблеми методології внутрішнього контролю в Україні. 2. Наведіть шляхи модернізації інструментарію внутрішнього контролю. 3. Опишіть ІТ-забезпечення внутрішнього контролю. 4. Висвітліть напрямки вдосконалення методології внутрішнього контролю на основі принципів програмно-цільового бюджетування. 5. Опишіть економічну службу підприємства та її контрольні функції. 6. Охарактеризуйте роботу Постійно діючих інвентаризаційних комісій та їх контрольні функції. 7. Дайте характеристику Службі внутрішнього аудиту як суб'єкта внутрішнього контролю. 8. Розкрийте необхідність та передумови розробки Положення про внутрішній бухгалтерський контроль. 9. Розкрийте еволюцію розвитку інформації.	6	13
4	Тема. Внутрішньогосподарський контроль власного капіталу, грошових коштів та фінансових інвестицій. Завдання: 1. Розкрийте еволюцію розвитку поняття «капітал». 2. Висвітліть нормативне регулювання власного капіталу. 3. Опишіть організаційну модель внутрішнього контролю власного капіталу підприємства. 4. Наведіть проблеми ліцензування господарської діяльності в Україні. 5. Розкрийте еволюцію розвитку грошових коштів та їх еквівалентів. 6. Охарактеризуйте роль та значення фінансових інвестицій в господарській діяльності підприємства. 7. Дайте характеристику електронних грошей: види, зміст та призначення. 8. Охарактеризуйте організаційну модель контролю фінансових інвестицій.	8	13

	9. Наведіть порядок контролю операцій з грошовими коштами з урахуванням МСФЗ.		
5	Тема. Внутрішньогосподарський контроль довгострокових та поточних активів. Завдання: 1. Охарактеризуйте інвентаризацію як метод внутрішнього контролю необоротних активів. 2. Дайте характеристику основним засобам: види, визнання та оцінка. 3. Розкрийте роль та значення нематеріальних активів в господарській діяльності підприємства. 4. Дайте характеристику організаційній моделі контролю довгострокових біологічних активів. 5. Дайте характеристику виробничих запасів: види, визнання та оцінка. 6. Дайте характеристику поточним біологічним активам: види, визнання та оцінка. 7. Розкрийте роль та значення товарно-матеріальних цінностей в господарській діяльності підприємства. 8. Охарактеризуйте організаційну модель внутрішнього контролю запасів і поточних біологічних активів. 9. Розкрийте особливості внутрішнього контролю сільськогосподарської продукції.	6	10
6	Тема. Внутрішньогосподарський контроль дебіторської заборгованості, зобов'язань, доходів, витрат та фінансових результатів. Завдання: 1. Охарактеризуйте внутрішній контроль грошово-розрахункових операцій. 2. Висвітліть дебіторську заборгованість: види, визнання та оцінка. 3. Розкрийте роль та значення зобов'язань за розрахунками і платежами в господарській діяльності підприємства. 4. Дайте характеристику організаційної моделі контролю розрахунків цільового фінансування. 5. Висвітліть особливості внутрішнього контролю за кредитними операціями. 6. Розкрийте внутрішній контроль результатів операційної діяльності: завдання, етапи та методи. 7. Розкрийте суть фінансових результатів: зміст та еволюцію розвитку. 8. Охарактеризуйте роль та значення доходів та витрат майбутніх періодів у господарській діяльності підприємства. 9. Опишіть організаційну модель контролю доходів і витрат фінансової діяльності. 10. Розкрийте порядок внутрішнього контролю доходів і витрат інвестиційної діяльності. 11. Висвітліть особливості організації та методики внутрішнього контролю фінансової звітності підприємства. 12. Наведіть порядок перевірки методів і прийомів бухгалтерського обліку та специфіки їх використання під час формування бухгалтерської, управлінської та податкової	6	10

	звітності. 13.Опишіть порядок реалізації результатів внутрішнього контролю: проблеми та підвищення ефективності.		
7	Тема. Внутрішньогосподарський контроль природоохоронної діяльності та концепція сталого розвитку. Завдання: 1. Розкрийте організаційні основи контролю природоохоронної діяльності. 2. Наведіть зміст та види природоохоронної діяльності, як об'єкта внутрішнього контролю. 3. Охарактеризуйте методи та способи контролю природоохоронної діяльності. 4. Висвітліть зміст основних заходів природоохоронної діяльності. 5. Висвітліть організацію контролю природоохоронних витрат та доходів підприємства. 6. Суть концепції сталого розвитку та її вплив на господарську діяльність підприємств. 7. Охарактеризуйте еволюцію розвитку концепції сталого розвитку.	8	10
8	Тема. Сутність і зміст підприємницьких ризиків. Завдання: 1.Розкрийте сутність понять «ризик», «імовірність», «невизначеність», «управління ризиками». 2. Охарактеризуйте суб'єкт та об'єкт ризику. 3.Наведіть основні джерела виникнення ризику та його можливі причини. 4.Наведіть характерні властивості ризику. 5.Охарактеризуйте фактори ризику в залежності від сфери їх виникнення. 6.Висвітліть функції, які виконують ризики та дайте коротку характеристику кожного з них. 7.З якою метою класифікують ризики господарської діяльності? 8.Назвіть відомі вам класифікації ризиків. Що лежить в основі кожного виду ризиків?	8	12
9	Тема. Оцінка та вимірювання ризиків підприємства. Завдання: 1. Наведіть фактори внутрішнього впливу на ризики підприємства. 2. Дайте характеристику зовнішніх факторів ризиків підприємства. 3. Охарактеризуйте способи передачі ризику. 4. Розкрийте зміст мінімізування помилкової поведінки при зменшенні ризику. 5. Висвітліть принципи оцінки ризику. 6. Розкрийте зміст та методи експертних оцінок ризиків. 7. Розкрийте суть методу оцінки ризику «Краватка-метелик».	7	10
10	Тема. Кількісні та експертні методи аналізу та оцінки ризиків підприємства. Завдання: 1. Розкрийте недоліки методу ухиляння від ризику. 2. Розкрийте зміст принципу функціонування ризик-	10	10

	орієнтованого підходу у забезпеченні економічної безпеки підприємства, згідно з яким управління ризиками має бути адаптивним. 3. Розкрийте методи визначення ризик-апетиту. 4. Розкрийте суть апріорного стратегічного аналізу ризиків. 5. Розкрийте суть оперативно-тактичного аналізу ризиків. 6. Наведіть шкалу визначення ступеня ризику. 7. Охарактеризуйте алгоритм аналізу ризиків. 8. Розкрийте зміст та методи якісного аналізу ризику. 9. Розкрийте зміст та методи кількісного аналізу ризику.		
11	Тема. Підходи та методи внутрішнього контролю управління ризиком. Завдання: 1. Опишіть основні завдання культури управління безпекою розвитку підприємства. 2. Розкрийте зміст планування реагування на ризики. 3. Висвітліть вплив статичних чинників на діяльність підприємства. 4. Наведіть ризики, які відносять до спекулятивних внутрішніх.	10	12
12	Тема. Система управління підприємницьким ризиком. Завдання: 1. Розкрийте визначення терміну «управління ризиками» в міжнародних стандартах. 2. Розкрийте визначення терміну «управління ризиками» в нормативно-правових актах України. 3. Охарактеризуйте основні міжнародні стандарти з управління ризиками. Розкрийте етапи процесу управління ризиками 4. Назвіть компоненти процесу управління ризиками. 5. Охарактеризуйте оптимальний процес управління ризиками. 6. Охарактеризуйте переваги використання процесу управління ризиками. 7. Висвітліть особливості застосування теорії ігор для оцінки ризиків.	10	12
	Разом	95	136

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні положення аудиту з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з вирішення виробничих ситуацій, що сприяють розвитку навичок індивідуальної та командної роботи, навчають застосувати їх у практичних ситуаціях.

3. Кейсовий метод, що передбачає детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають відображення результатів аудиту та їх використання для прийняття рішень.

4. Використання інтерактивних технологій, таких як вебіари, онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні освітні курси, що сприяють підтримці навчання.

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);
- семінари, практичні та лабораторні роботи;
- наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);

- пояснювально-ілюстративні методи;
- проблемно-пошукові методи;
- практичні ситуаційні та кейсові завдання;
- робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
- інші методи навчання.

Система контролю та оцінювання

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних засобів контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання виконаних завдань, що передбачені затвердженими екзаменаційними білетами, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- стандартизовані тести;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тематичні контрольні роботи;
- презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- розроблення та захист проєктів (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);
- реферати, есе та доповіді;
- виступи та презентації здобувачів на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.
- підсумковий контроль (екзамен).

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль та 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі екзамену).

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кіль- кість балів	Сумар- на кіль-
ЗМ 1	ЗМ 2		

												(екза- мен)	кiсть балiв
<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>T4</i>	<i>T5</i>	<i>T6</i>	<i>T7</i>	<i>T8</i>	<i>T9</i>	<i>T10</i>	<i>T11</i>	<i>T12</i>		
4	4	4	4	4	5	5	6	6	6	6	6	40	100

Кожен вид аудиторної, самостійної чи індивідуальної роботи здобувача оцінюється відповідною кількістю балів залежно від обсягу, складності та якості виконаного завдання:

- доповідь на практичному занятті до 5 балів;
- участь в обговоренні та доповнення до 2 балів;
- вирішення виробничих ситуацій до 5 балів;
- розв'язання тестів різних рівнів складності від 0,1 до 1 бала;
- індивідуальні завдання (презентації, реферати, есе, доповіді) до 10 балів;
- тематичні контрольні роботи до 5 балів.

3 навчальної дисципліни «**Внутрішньогосподарський контроль та управління ризиками**» проводиться семестровий **екзамен**. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробнича ситуація (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «F_x».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно

	Е (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень

1. Розкрийте суть, принципи та функції внутрішньогосподарського контролю.
2. Висвітліть місце внутрішньогосподарського контролю в системі економічного контролю.
3. Розкрийте суть, завдання та функції внутрішньогосподарського контролю.
4. Охарактеризуйте принципи внутрішньогосподарського контролю.
5. Розкрийте види та форми внутрішньогосподарського контролю.
6. Висвітліть світовий досвід та стандарти внутрішньогосподарського контролю.
7. Охарактеризуйте предмет та метод внутрішньогосподарського контролю.
8. Розкрийте предмет і об'єкти внутрішньогосподарського контролю.
9. Наведіть характеристики методу внутрішньогосподарського контролю.
10. Розкрийте прийоми дослідження документів та господарських операцій.
11. Опишіть контрольно-ревізійні процедури та способи дослідження документів.
12. Розкрийте суб'єкти внутрішньогосподарського контролю та їх види.
13. Дайте характеристику діяльності наглядової ради, як суб'єкта внутрішньогосподарського контролю.
14. Охарактеризуйте правління, як суб'єкт внутрішньогосподарського контролю.
15. Дайте характеристику діяльності Ревізійної комісії підприємства, як суб'єкта внутрішньогосподарського контролю.
16. Розкрийте завдання керівника підприємства, як суб'єкта внутрішньогосподарського контролю.
17. Розкрийте роль фінансового директора, як суб'єкта внутрішньогосподарського контролю та його контрольні функції.
18. Розкрийте роль головного бухгалтера підприємства та його контрольні функції.
19. Розкрийте роль економічної служби підприємства та її контрольні функції.
20. Розкрийте роль постійно діючої інвентаризаційної комісії підприємства та її функції.
21. Охарактеризуйте служба внутрішнього аудиту, як суб'єкта внутрішньогосподарського контролю.
22. Розкрийте сутність економічного ризику і причини його виникнення.
23. Охарактеризуйте об'єкт, суб'єкт і джерело ризику.
24. Розкрийте вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на рівень економічного ризику.
25. Розкрийте суть сучасної концепції внутрішньогосподарського контролю (COSO).
26. Розкрийте процес формування програми внутрішнього контролю.
27. Розкрийте етапи оцінювання системи внутрішнього контролю на підприємстві.
28. Опишіть документування системи внутрішньогосподарського контролю (матриця ризиків та контрольних процедур).
29. Розкрийте сутність ризику як об'єкту управління.
30. Висвітліть науково-теоретичні передумови управління ризиками.
31. Наведіть класифікаційну систему ризиків.
32. Наведіть характеристику зон ризику.
33. Охарактеризуйте види аналізу ризиків.
34. Розкрийте загальні підходи та алгоритм оцінки ризиків.
35. Розкрийте принципи оцінки ризиків та алгоритм аналізу ризиків.
36. Висвітліть основні методи аналізу ризиків.

37. Розкрийте переваги та методи якісного аналізу ризиків.
38. Розкрийте переваги та методи кількісного аналізу ризиків.
39. Розкрийте ризик-орієнтоване управління підприємством.
40. Методи реагування на ризик (ухиляння від ризику, прийняття ризику, попередження ризику, зниження ризику)
41. Підходи до вибору методів реагування на ризик.
42. Мета і завдання розробки програми управління ризиками.
43. Інформаційне забезпечення розроблення програми управління ризиками.
44. Принципи управління ризиками.
45. Етапи процесу управління ризиками.
46. Оцінювання системи управління ризику на підприємстві.
47. Охарактеризуйте основні підходи до вибору та обґрунтування стратегії управління ризиком.
48. Розкрийте аналіз сильних і слабких сторін системи управління ризиками.
49. Розкрийте формування стратегії управління економічними ризиками.
50. Використання чистих стратегій як засобу управління економічним ризиком.
51. Змішані стратегії та особливості їх використання в управлінні економічними ризиками підприємства.
52. Використання матричного методу для обґрунтуванні стратегії управління економічними ризиками.
53. Опишіть вплив зовнішнього оточення підприємства на мінімізацію економічних ризиків.
54. Диверсифікація як засіб мінімізації економічного ризику.
55. Наведіть основні форми профілактики ризиків на підприємстві.
56. Організаційні методи мінімізації економічного ризику.
57. Опишіть економічні методи мінімізації ризику.
58. Опишіть хеджування як метод мінімізації ризику.
59. Назвіть методи зниження ступеня ризику.
60. Наведіть порівняльну характеристику стандартів управління ризиками ISO 31000:2018 та COSO ERM.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, що здійснюється на добровільній основі і передбачає підтвердження досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

В межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Keystone», «Coursera» тощо. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Основна література

1. Enterprise Risk Management —Integrated Framework. URL: https://www.coso.org/documents/COSO_ERM_ExecutiveSummary_Russian.pdf (the date of application: 12.05.2021).

2. Evaluating Risk. URL: <https://ag.purdue.edu/commercialag/farmrisk/evaluating-risk/> (the date of application: 11.03.2021).

3. EXECUTIVE PERSPECTIVES ON TOP RISKS FOR 2020. URL: <https://www.protiviti.com/CA-en/insights/protiviti-top-risks-survey> (the date of application: 10.05.2021).
4. ISO 31000:2018. Risk management: Guidelines. International Organization for Standardization. URL: <https://www.iso.org/>
5. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. – Харків: Промарт, 2015. – 300 с.
6. Внутрішньогосподарський контроль: практикум / укл. Ковальчук Т.М., Танасієва М.М. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2021. 148 с.
7. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль [текст]: навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 496 с.
8. Загурський О. М. Управління ризиками : навчальний посібник / О. М. Загурський. – Київ : Університет України, 2016. – 244 с.
9. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021. 336 с.
10. Камінський А. Б. Економічний ризик та методи його вимірювання : посібник / А. Б. Камінський. – Київ : Київський національний університет імені Т. Шевченка, 2017. – 191 с.
11. Нападовська Л.В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці [Текст]: монографія. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 224с.
12. Танасієва, М. М., & Никифорова, І. І. (2021). Ризики як об'єкт внутрішнього контролю: виявлення та оцінка. *Економіка, управління та адміністрування*, (3(97)), 30–35. [https://doi.org/10.26642/ema-2021-3\(97\)-30-35](https://doi.org/10.26642/ema-2021-3(97)-30-35)
13. Пашкевич М. С. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль [Електронний ресурс] / М. С. Пашкевич, Н. Л. Шишкова ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Електрон. текст. дані. – Дніпро : НГУ, 2017. – 182 с. – Режим доступу: <http://nmu.org.ua> (дата звернення: 30.10.17). – Назва з екрана.
14. Пушкар М.С. Теорія пізнання в розвитку науки про контроль : монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2011. 140 с.
15. Шпанковська Н. Г. Внутрішньогосподарський контроль: навчал. Посібник / Н. Г. Шпанковська, О. С. Білова, О. І. Канська. – Дніпропетровськ: НметАУ, 2012. – 154 с.
16. Янчева Л. М. та ін. Внутрішньогосподарський контроль. Конспект лекцій (у структурно-логічних схемах) Задачі. Тести: навчальний посібник / Л. М. Янчева, Н. С. Акімова, Т. А. Наумова, А. О. Баранова, О. В. Топоркова, З. О. Макєєва, Н. С. Герасимова. Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Харків. 2012. – 236 с.

Додаткова література

1. Пушкар М. С., Семанюк В. З. Внутрішній аудит : підручник. Тернопіль: Карт-бланш, 2015. 296 с.
2. Accountancy Europe: Annual Report 2020. https://www.accountancyeurope.eu/wpcontent/uploads/AccountancyEurope_AnnualReport2020_V3.pdf
3. Financial Accounting: An International Introduction 6th Edition / David Alexander, Christopher Nobes. Pearson Higher Education. 2016. 496 pp.
4. IFRS in your pocket 2021. <https://www.iasplus.com/en/publications/global/ifrs-in-yourpocket/2021>
5. IFRS Standards—Application Around The World Jurisdictional Profile: European Union. 2021. <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/jurisdictions/pdf-profiles/european-union-ifrs-profile.pdf>
6. International Financial Reporting: A Practical Guide / 5th edn / Alan Melville. Paperback, 2015. 512 pp.
7. Accountancy Europe: AnnualReport 2020. https://www.accountancyeurope.eu/wpcontent/uploads/AccountancyEurope_AnnualReport2020_V3.pdf

8. IFRS in your pocket 2021. <https://www.iasplus.com/en/publications/global/ifrs-in-yourpocket/2021>

9. IFRS Standards—Application Around The World Jurisdictional Profile: European Union. 2021. <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/jurisdictions/pdf-profiles/european-union-ifrs-profile.pdf>

Нормативна база

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Частина 1. Видання 2016-2017 років. URL: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1151/2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C1.pdf

2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Частина 2. Видання 2016-2017 років. URL: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1151/2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C1.pdf

3. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. №2755-VІю URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1-34. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24

5. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

7. Цілі сталого розвитку 2015-2030. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html>

8. Цілі Сталого Розвитку в Україні: Пакет інформаційних матеріалів. Режим доступу: <http://sdg.org.ua/ua/resources-2/107-tsili-staloho-rozvytku-v-ukraini-paket-informatsiinykh-materialiv>

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної ради: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Сайт Міністерства фінансів України: <https://mof.gov.ua>

3. Сайт Міністерства економіки України: <https://www.me.gov.ua>

4. Сайт Державної податкової служби України: <http://tax.gov.ua>

5. Сайт Державної Аудиторської служби України: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>

6. Сайт Аудиторської Палати України: <https://www.apu.com.ua>

7. Сайт статистичної звітності емітентів України: <https://www.smida.gov.ua/db/emitent>

8. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): <https://www.ifac.org>

9. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA): <https://www.accaglobal.com>

10. Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AISPA): <https://www.aicpa.org>

11. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

12. Сайт національної бібліотеки України імені Я. Мудрого: <https://nlu.org.ua>

13. Офіційний сайт @Risk: вебсайт. URL: <https://www.palisade.com/risk/#understand>

14. Офіційний сайт Analytica: вебсайт. URL: <https://lumina.com/>

15. Офіційний сайт ModelRisk. URL: <https://www.vosesoftware.com/products/modelrisk/>

16. Офіційний сайт Risk Simulator: вебсайт. URL: <https://www.realoptionsvaluation.com/risk-simulator>

17. Офіційний сайт RiskyProject: вебсайт. URL: <https://intaver.com/>

18. Офіційний сайт SIPmath: вебсайт. URL: <https://www.probabilitymanagement.org/sipmath-modeler-tools>

19. Навчальний онлайн курс «Управління операційними ризиками» на платформі Keystone <https://www.onlineosvita.com/institutions/alison-free-online-learning/upravlinnya-operacijnimi-rizikami-bezkoshtovnij-onlajn-kurs-iz-sertifikatom>
20. Навчальний онлайн курс «Розпізнавання небезпеки та оцінка ризику» на платформі Keystone <https://www.onlineosvita.com/institutions/alison-free-online-learning/rozpiznavannya-nebezpeki-ta-ocinka-riziku-bezkoshtovnij-onlajn-kurs-iz-sertifikatom>
21. Навчальний онлайн курс «Практичний посібник з аналізу ризиків Primavera» на платформі Keystone <https://alison.com/course/a-practical-guide-to-primavera-risk-analysis>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.